

Ängelholms
kommun

Vatten och avlopp

Årsrapport 2022

1.1 Årets Verksamhet

Ängelholms kommuns vatten- och avloppsverksamhet (VA-enheten) ansvarar för produktion och distribution av dricksvatten, avledning och rening av avloppsvatten samt drift, underhåll och förnyelse av VA-anläggningar och VA-ledningar inom fastställda verksamhetsområden.

VA-verksamheten ska uppfylla de krav och villkor som ställs enligt Lagen om allmänna vattentjänster, Miljöbalken och tillstånd meddelade enligt Miljöbalken samt i Livsmedelsverkets dricksvattenföreskrifter. Utöver detta har kommunfullmäktige fastställt finansiella mål och en kvalitetsdeklaration för verksamheten. Verksamheten distribuerar dricksvatten och renar avloppsvatten för cirka 37 800 abonnenter. Avloppsvattnet renas i ett stort avloppsreningsverk i Ängelholm och i ett mindre i Starby.

Systemet sammanbinds av cirka 460 km vattenledningar, 325 km spillavloppsledningar, 335 km dagvattenledningar och cirka 100 tekniska anläggningar. Ängelholms kommun är sedan år 2015 delägare i Sydvatten och köper cirka 50 % av sin vattenförbrukning av Sydvatten medan resterande 50 % produceras i Ängelholms egna vattenverk. Råvatten för egen produktion tas från vattentäkterna i Brandsvig och Tollsjö.

Ängelholms kommun har cirka 44 500 invånare och kommunen växer med cirka 1 % årligen i genomsnitt. Fler invånare ökar behovet av dricksvatten, vilket innebär ett ökat vattenuttag samt ökad belastning på avloppsreningsverket och spillvattenledningarna.

Under 2022 har 87 nya fastigheter (hushåll, flerfamiljshus och industrier) anslutit sig till det allmänna ledningsnätet vilket genererat en intäkt i anslutningsavgifter om 10,2 mnkr.

VA-verksamheten är organisatoriskt en del av huvuduppdrag Samhälle. I tabellen nedan presenteras antal tillsvidareanställda.

Antal medarbetare

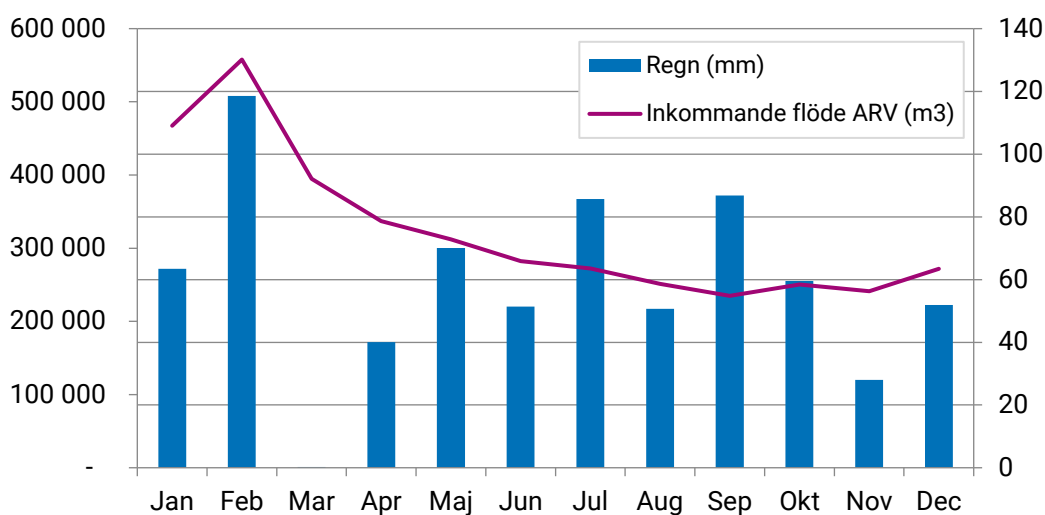
	2021	2022
Kvinnor	5	6
Män	17	18
Totalt	22	24

Nederbörd, avloppsvattenrening och vattenuttag

Summeringen efter 2022 visar att nederbördsmässigt var 2022 ett medelår jämfört med den senaste 10-årsperioden och det registrerades totalt 706 mm regn. Mars månad var den nederbördsfattigaste månaden sedan 2013 vilket även SMHI bekräftar. Nederbörden var ungefär lika stor under det första halvåret som det andra.

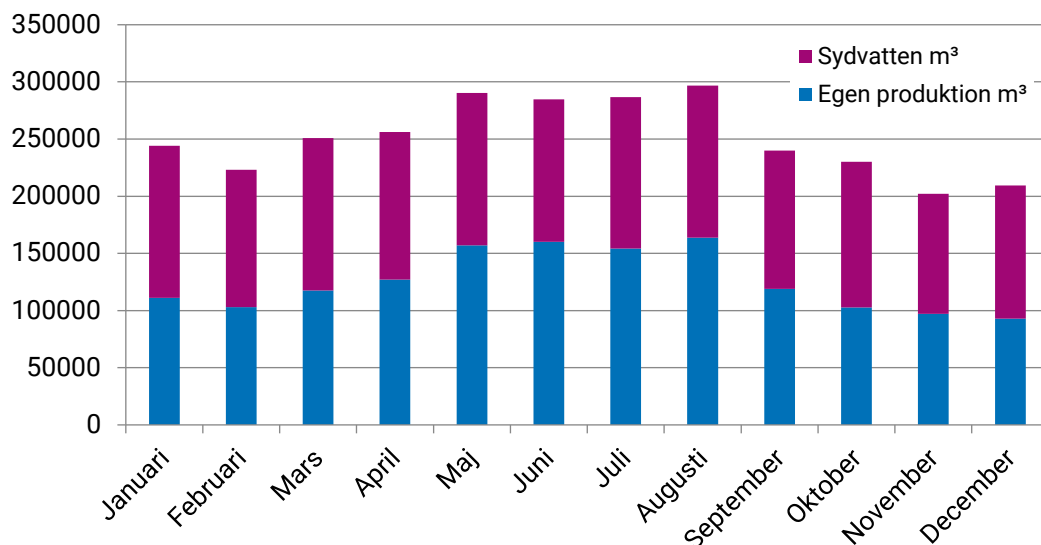
Avloppsreningsverkets inkommande flöde registrerades till 3 873 562 m³ vilket är strax under medel jämfört med de 10 senaste åren. Året inleddes nederbördsrikt med bland annat snösmältning vilket innebar stora inkommande flöden. Flödesbelastningen avtog succesivt under året. 60 % av det inkommande flödet tillräknas det första halvåret 2022.

Regn och inkommande flöde ARV 2022

Vattenverket levererade ut 3 014 238 kubikmeter på dricksvattennätet vilket är 11% lägre än 2021 och 4 % lägre än för den senaste femårsperioden. Vattenförbrukningen har totalt sett minskat i förhållande till de fem senaste åren. Perioden september – december avviker med lägre konsumtion vilken trolig orsakats av att våra abonnenter är mer återhållsamma med sin energiförbrukning vilket även återspeglats i vattenkonsumtionen.

Dricksvattenleverans ÄVV 2022

Stora VA-utbyggnaden

Inom ramen av den så kallade Stora VA-utbyggnaden har det under året bland annat utförts entreprenader av ny överföringsledning mot Strövelstorp (S4). Entreprenaden blev klar under första kvartalet 2022. Ny överföringsledning mot Munka Ljungby har påbörjats och projektet kommer att pågå under perioden 2022–2025. Även en upprustning av spillvattenpumpstation vid Vilhelmsfält (SPU20) har startats upp och pågått under året.

Utbyggnaden av avloppsreningsverket är helt klar och intrimning av den nya processen pågår. Arbetet med att skydda och förstärka säkerheten kring vårt dricksvatten har fortsatt och ytterligare två befintliga dricksvattenbrunnar har upprustats under 2022 med nya överbyggnader.

VA-förnyelse

Under 2022 har förnyelse av ledningsnätet utförts på flera platser runt om i kommunen vilket innebär att ledningarna för färskvatten, spillvatten och dagvatten läggs om och förnyas i ett specifikt avgränsat område. De huvudsakliga projekten har varit förnyelse av ledningsnätet i Svedjegatan i Munka-Ljungby, Bankvägen i Strövelstorp samt Munka Ljungbyvägen i Ängelholm.

Exploateringar

I ett antal exploateringsområden har nya VA-ledningar anlagts. Exempelvis på det nya bostadsområdet på Fridhem i Ängelholm och på Klockaregården i Strövelstorp.

Undersökningsarbete på ledningsnätet

Fyra större undersökningar har genomförts under året med syfte att kontrollera om hårdgjorda ytor belastar spillvattennätet med ovidkommande vatten. Områdena har varit Luntertun, Åkergatan, Ugglegatan samt två områden inom Pomonaområdet. Undersökningarna har visat att cirka 4 485 m² hårdgjord yta är felkopplad och arbete med att hantera dessa har påbörjats.

VA-plan

Beträffande arbetet med gällande VA-plan har man under året fått politiskt beslut gällande fortsatt utbyggnad i enlighet med gällande plan. Utredning och projektering av kommande utbyggnadsområden startar våren 2023.

1.2 Mål och kvalitetsdeklarationer

Finansiellt mål

VA-verksamhetens finansiella mål fastställda av fullmäktige:

Vatten- och avloppsverksamheten ska till 100 % finansieras via avgifter från brukarna.

Målet är helt uppfyllt.

Kvalitetsdeklaration

Kommunfullmäktige har i samband med budget fastställt följande kvalitetsdeklaration:

Våra kunder ska ha tillgång till vatten inom 24 timmar vid oplanerat avbrott på vattenförsörjningen.

Målet är helt uppfyllt.

Inga av kommunens kunder har varit utan vatten vid oplanerat avbrott i mer än 24 timmar.

1.3 Ekonomisk analys

En taxehöjning genomfördes år 2021 vilken hade bäring på att täcka underskotten de närmaste åren då intäkterna från brukarnas avgifter behövde höjas för att nå ekonomisk balans. Bakgrunden till detta är främst att investeringarna har varit stora de senaste åren, främst utbyggnaden av avloppsreningsverket och kapaciteten i ledningsnätet (Stora VA). Investeringstakten kommer även de närmaste åren ligga högt, om än lägre än de senaste åren. Det medför att nettokostnaderna i verksamheten fortsätter att öka.

Som ett resultat av genomförd taxehöjningen blev resultatet för år 2021 positivt och avsikten var att innevarande år 2022 skulle vara i balans, vilket även infriades. Kommande år, 2023 avses i motsvarande mån vara negativt mot 2021 års positiva resultat.

På grund av det oroliga omvärldsläget samt skenande energipriser tillsammans med att underleverantörer och entreprenörer har svårt att leverera material och tjänster har förseningar i vissa projekt förekommit.

Ekonomisk utveckling

<i>mnkr</i>	2021	2022
Verksamhetens intäkter	104,2	103,8
Verksamhetens kostnader	99,8	103,9
Verksamhetens nettokostnad	4,4	-0,1
Budgetavvikelse	+1,7	-0,1
Nettoinvesteringar	56,0	45,5

Drift

Den avgiftsfinansierade verksamheten, vatten & avlopp (VA), visade för året ett resultat på -0,1 mnkr, vilket var i nivå med budget. Budgeten lades med ett 0-resultat, efter att taxan höjdes inför 2021.

Intäktssidan, personalbudgeten och avskrivningarna slutade med större positiva budgetavvikelser. Högre räntor ledde till att kostnaderna för lån ökade rejält till 5,7 mnkr, vilket var 2,2 mnkr över budget. Även elkostnaderna överskred budget, liksom drift av ledningsnätet.

Avskrivningarna 2022 uppgick till 26,1 mnkr, vilket var 1,3 mnkr mer än 2021. Ökningen är en följd av den höga investeringstakten som VA-verksamheten hållit under senare år. Investeringsnivån ligger klart över vad verksamheten själv finansierar. Den samlade upplåningen har därför stigit, och var vid årets slut 715 mnkr.

Kostnaderna till Sydvatten för inköpt vatten uppgick 2022 till 13,7 mnkr. Samtidigt fick kommunen, enligt avtal med Sydvatten, 5,2 mnkr i ersättning för driftkostnader i vattenproduktionen. Brukarnas avgifter steg med 1,8 mnkr till 82,8 mnkr, vilket var 1,3 mnkr högre än budgeterat. Året belastades också av stora underhållskostnader, främst på vattenverk och reningsverk. Resultatet för VA-verksamheten innebar att skulden till abonnenterna var ungefär oförändrad på 7,2 mnkr vid årets slut.

Investeringar

Investeringsbudgeten för den avgiftsfinansierade verksamheten (VA) omfattade 58,0 mnkr (varav 15,9 mnkr överfördes från 2021) och utfallet blev 45,5 mnkr, vilket innebar en budgetavvikelse på +12,5 mnkr.

Avvikelsen var något större än prognostiserat, vilket delvis var relaterat till leveransproblem. Utfallet var också 10,5 mnkr lägre än 2021, vilket var väntat utifrån en mindre budget.

De större projekten var Svedjegatan med utgifter på 7,2 mnkr, SPU20 på 6,8 mnkr, Munka Ljungbyvägen på 4,8 mnkr och Sjöcronavägen i Strövelstorp med 4,7 mnkr. En större budgetavvikelse stod S4-projektet för, +3,1 mnkr, där anslutningen till pumpstationen SPU20 ännu inte kunnat slutföras p.g.a. överprövning av upphandlingen. En annan avvikelse fanns i projektet VA, underhållsplan (+4,7 mnkr), i vilket åtgärder på vattenverken under året utretts, men ännu inte verkstälts.

Investeringar 2017-2022

<i>mnkr</i>	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Totalt	82,5	154,6	69,3	97,8	56,0	45,5

1.4 Framtid

Ängelholms kommuns satsning på sin VA-anläggning är görs bland annat för att möta en kommande befolkningsökning. Med projektet Stora VA-utbyggnaden tar Ängelholm ett krafttag för att främja kommunens långsiktiga utveckling och skapar förutsättningar för att kunna försörja nya bostadsområden som planeras i kommunen. Projektet innebär en förstärkning och förnyelse av ledningsnätet för både dricksvatten och spillvatten samt att skapa en god redundans i sin leverans av vattentjänster.

Under år 2023 kommer ny överföringsledning av spillvatten mellan Ängelholm och Munka-Ljungby påbörjas. Projektets syfte är att stärka upp överföringskapaciteten för spillvatten för de östra delarna av kommunen. Vidare kommer även en spillvattenpumpstation som hanterar allt spillvatten från södra delen av kommunen (SPU20), att bli färdigställd.

Samtidigt som nya VA-ledningar behöver byggas måste också de gamla befintliga VA-ledningarna förnyas. Områden som planeras för förnyelse under 2023 är Sjöcronavägen i Strövelstorp, Errarpsvägen i Ängelholm och delar av ledningsnätet i Össjö.

Arbetet med att sanera bort ovidkommande vatten i spillvattenledningar fortsätter också under 2023 där bland annat delar av Skälderviken kommer att inventeras.

En budget är beslutad för kommande treårsperiod där investeringsnivån ligger på 71,5 mnkr år 2023 och 51,5 mnkr de följande två åren. Den höjning av va-taxan som beslutades inför år 2021 behövdes för att finansiera de kostnader och avskrivningar som den stora va-utbyggnaden medfört. Tyvärr kommer stigande el- och räntekostnader innebära att taxan måste justeras inför 2024.

1.5 Finansiella rapporter

Redovisningsprinciper

Verksamhetens resultat- och balansräkning har upprättats i enlighet med Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) samt de rekommendationer som lämnas av Rådet för kommunal redovisning, med beaktande av Lagen om allmänna vattentjänster. En fullständig beskrivning av Ängelholms kommuns redovisningsprinciper återfinns i kommunens årsredovisning. Nedan följer en beskrivning av väsentliga redovisningsprinciper för VA-verksamheten. VA-verksamheten utför inga uppdrag utanför verksamhetens huvudmannauppdrag enligt vattentjänstlagen, varför inga kostnader och intäkter uppstår som behöver särredovisas från huvudmannauppdraget.

Intäkter från VA-taxan

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras. VA-verksamheten och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Prissättning för försäljning av verksamhetens tjänster regleras i VA-lagen enligt självkostnadsprincipen. När avgifterna överstiger kostnaderna särredovisas dessa som en skuld till abonnentkollektivet under rubriken "Förutbetalda avgifter". Bedömningen är att överuttaget kommer att återföras under de närmaste åren.

Vid anslutning av nya abonnenter faktureras en anslutningsavgift. Anslutningsavgifterna skall täcka avskrivningar på nyinvesteringar i ledningsnät, räntekostnader för nyanläggning i ledningsnät, direkta kostnader i samband med anslutning samt administration. Avskrivningstiden för ledningsnät är 50 år. Anslutningsavgiften periodiseras och intäktsförs successivt och i takt med att investeringsutgiften kostnadsförs. Anslutningsavgifterna periodiseras 1/50 per år.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. Linjär avskrivningsmetod används för samtliga typer av materiella tillgångar. Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till ett halvt prisbasbelopp (23 800 kr år 2021). Komponentavskrivning tillämpas på alla nya projekt där väsentliga komponenter finns.

Avskrivningstider

Vatten och avloppsledningar	25-50 år
Byggnader, vattenverk, avloppsverk och grundvattenbrunnar	15-60 år
Vattenmätare, maskiner och andra tekniska anläggningar	10-15 år
Inventarier, verktyg, fordon och installationer	10-15 år

Finansnetto

Genomsnittlig räntekostnad för VA-verksamhetens upplåning under 2022 var 0,78 %. De långfristiga externa lånen i VA-verksamheten har under året minskat med 135 mnkr och uppgår vid årsskiftet till 450 mnkr (585).

De externa lånen för VA-verksamheten har under året minskat med 135 mnkr under året samtidigt som den interna checkräkningskrediten i kommunens koncernkontostruktur ökat till 215 mnkr och interna lånen uppgår till 74 mnkr

Avsättning pensioner

Avsättning av pensionsskuld är inte upptagen i balansräkningen. Pensionskostnader belastar resultatet genom personalomkostnadspålägg.

Fördelning av gemensamma kostnader

Ängelholms kommuns VA-verksamhet är en del av huvuduppdrag Samhälle, varför olika resurser är samordnande i kommunen. För att redovisa ett rättvisande resultat för verksamheten fördelas dessa gemensamma kostnader till VA-verksamheten. Enligt Vattentjänstlagen (§ 50) skall principerna för denna fördelning framgå av särredovisningen, se tabell nedan.

Typ av gemensam resurs	Fördelningsnyckel	Kommentar
Kommunfullmäktige/ kommunstyrelse	Fördelas ej	Demokratiskt uppdrag, ej väsentligt belopp
Central administration, (ekonomichef, ekonom, ekonomiassistent)	Fördelas utifrån schablon för nedlagd tid.	
Central ledningsfunktion inom huvuduppdraget	Fördelas utifrån omsättning.	
HR	Fördelas utifrån andelen heltidsanställda.	
IT och telefoni	Antal datorer, antal abonnemang	
Lokaler	Utnyttjad yta	

Resultaträkning

<i>mnkr</i>	Not	Utfall 2022	Budget 2022	Utfall 2021
Verksamhetens intäkter	1	95,0	92,1	89,0
Verksamhetens kostnader	2	-63,2	-64,9	-61,0
Avskrivningar	3	-26,1	-27,2	-24,8
Verksamhetens nettokostnader		5,7	0	3,2
Finansiella intäkter		0	0	0
Finansiella kostnader	4	-5,7	0	-3,2
Resultat efter finansiella poster		0,0	0	0,0
Extraordinära poster		-	-	-
Årets resultat		0,0	0	0,0

Balansräkning

mnkr

Not

2022

2021

TILLGÅNGAR

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar

5

Mark, byggnader och tekniska anläggningar

906,1

889,1

Maskiner och inventarier

1,2

1,6

Summa anläggningstillgångar

907,3

890,7

Omsättningstillgångar

Kortfristiga fordringar

6

5,9

9,7

Kassa och bank

24,2

24,0

Summa omsättningstillgångar

30,1

33,7

SUMMA TILLGÅNGAR

937,4

924,4

SKULDER OCH EGET KAPITAL

Eget kapital

Eget kapital

0,0

0,0

Årets resultat

0,0

0,0

Summa eget kapital

0,0

0,0

Skulder

Långfristiga skulder

7

844,3

798,4

Kortfristiga skulder

8

93,1

126,0

Summa Skulder

937,4

924,4

SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL

937,4

924,4

Kassaflödesanalys

<i>mnkr</i>	2022	2021
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		
Årets resultat	0,0	0,0
Justering för av- och nedskrivningar	26,1	24,8
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	-2,6	-2,3
Kassaflöde från verksamheten före förändring av rörelsekapital	23,5	22,5
FÖRÄNDRING AV RÖRELSEKAPITAL		
Ökning(-)/minskning(+) kortfristiga fordringar	3,9	-2,5
Ökning(+)/minskning(-) kortfristiga skulder	-32,9	9,8
Kassaflöde från rörelsekapital	-29,0	7,3
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-5,5	29,8
INVESTERINGSVERKSAMHETEN		
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-42,8	-62,9
Försäljning av anläggningstillgångar	0,0	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-42,8	-62,9
Kassaflöde efter investeringsverksamheten	-48,3	-33,1
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN		
Nyupptagna lån, externa	191,4	186,0
Amortering av långfristiga skulder, externa	-153,0	-177,0
Förutbetalda anläggningsavgifter va	10,1	15,4
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	48,5	24,4
ÅRETS KASSAFLÖDE	0,2	-8,7
Likvida medel vid årets början	24,0	32,7
Likvida medel vid årets slut	24,2	24,0

Noter

Not 1 Verksamhetens intäkter

<i>mnkr</i>	2022	2021
Vatten- och avloppsavgifter	82,8	81,0
Periodisering anläggningsavgifter	2,6	2,3
Övriga intäkter	9,6	10,1
VA-avgifter periodisering av förutbetalda avgifter/skuld till abonnenter	0	-4,4
Summa verksamhetens intäkter	95,0	89,0

Not 2 Verksamhetens kostnader

<i>mnkr</i>	2022	2021
Externa kostnader	-48	-46,9
Löner och sociala avgifter	-15,2	-14,1
Summa verksamhetens kostnader	-63,2	-61,0

Not 3 Avskrivningar

<i>mnkr</i>	2022	2021
Maskiner och inventarier	-0,4	-0,3
Byggnader och anläggningar	-25,7	-24,5
Summa avskrivningar	-26,1	-24,8

Not 4 Finansiella kostnader

<i>mnkr</i>	2022	2021
Räntor långfristiga skulder, externa	-2,6	-2,8
Räntor långfristiga skulder, interna lån till kommunen	-3,1	-0,4
Summa finansiella kostnader	-5,7	-3,2

Not 5 Materiella anläggningstillgångar

<i>mnkr</i>	2022	2021
VA-anläggningar		
Redovisat värde vid årets början	745,6	731,7
Investeringar	127,4	68,8
Avskrivning	-25,7	-24,1
Redovisat värde vid årets slut	847,3	776,4

VA-verk, maskiner och inventarier

Redovisat värde vid årets början	1,6	2,0
Investeringar	0	0
Avskrivning	-0,3	-0,3
Redovisat värde vid årets slut	1,3	1,7

Pågående ny, till och ombyggnad

Redovisat värde vid årets början	74,3	54,7
Investeringar	-17,4	19,6
Redovisat värde vid årets slut	56,9	74,3

Pågående exploatering

Redovisat värde vid årets början	38,3	35,3
Investeringar	-36,5	3,0
Redovisat värde vid årets slut	1,8	38,3

Summa materiella anläggningstillgångar	907,3	890,7
---	--------------	--------------

Not 6 Kortfristiga fordringar

<i>mnkr</i>	2022	2021
Kundfordringar	4	7,8
Övriga kortfristiga fordringar	1,9	1,9
Summa kortfristiga fordringar	5,9	9,7

Not 7 Långfristiga skulder

<i>mnkr</i>	2022	2021
Förutbetalda VA-anläggningsavgifter	104,9	97,4
Långfristiga lån, externa	450,0	585,0
Långfristiga lån, interna till kommunen	74,0	92,0
Långfristiga lån, checkräkningskredit	215,4	24,0
Summa långfristiga fordringar	844,3	798,4

Not 8 Kortfristiga skulder

<i>mnkr</i>	2022	2021
Leverantörsskulder	8,5	9,9
Avräkningsskuld	70,0	106,0
Skuld till abonnenterna	7,2	7,2
Upplupna kostnader	7,4	2,9
Summa kortfristiga fordringar	93,1	126,0

1.6 Fastställelsebeslut och tillgänglighet

Enligt vattentjänstlagen (§ 50) skall särredovisningen årligen fastställas av huvudmannen och göras tillgänglig för abonnenterna. Vid sammanträdet den 24 april 2023 fastställde kommunfullmäktige i Ängelholms kommun särredovisningen för VA-verksamheten avseende år 2022. Särredovisningen görs tillgänglig genom publicering på kommunens hemsida.